

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 472/2022 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om nedskärningarna i utbildningen på andra stadiet i Mellersta Finland

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 472/2022 rd undertecknat av riksdagsledamot Toimi Kankaanniemi /saf:

Vilka åtgärder vidtar regeringen för att förhindra orimliga nedskärningar i utbildningen på andra stadiet i Jyväskylä utbildningssamkommun Gradia och för att trygga högklassiga och heltäckande studiemöjligheter för unga i Mellersta Finland?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Största delen av verksamheten inom Jyväskylä utbildningssamkommun Gradia är yrkesutbildning. Riksdagen beslutar årligen om finansieringen av omkostnaderna för yrkesutbildningen i sin helhet i statsbudgeten. Undervisnings- och kulturministeriet beslutar inom ramen för budgeten om statsandelsfinansieringen för anordnare med tillstånd att ordna yrkesutbildning genom årliga prestationsbeslut. Prestationsbeslutet omfattar grund-, prestations- och genomslagsfinansiering som utbildningsanordnaren får och som grundar sig på genomförda studerandeår, avlagda examina och examensdelar samt sysselsättning, övergång till fortsatta studier och respons från studerande och arbetslivet. Nationellt beviljas 70 procent av det totala finansieringsbeloppet som grundfinansiering, 20 procent som prestationsfinansiering och 10 procent som genomslagsfinansiering. Utbildningsanordnaren beslutar om användningen av denna totalresurs för yrkesutbildningen inom sitt verksamhetsområde.

Statsandelsfinansieringen har allmän täckning, så ministeriet bestämmer inte på utbildningsanordnarens nivå om hur den används. Lagstiftningen om yrkesutbildning reglerar bland annat ramvillkoren för genomförandet av en högklassig utbildning och examina samt antalet anställda. Både verksamhetslagstiftningen och finansieringslagstiftningen uppmuntrar till att inrikta utbildningen enligt arbetslivets behov och sörja för en högklassig utbildning för den studerande. Utbildningsanordnaren är skyldig att följa lagstiftningen.

Basfinansieringen bestäms i huvudsak på basis av det målinriktade antal studerandeår som undervisnings- och kulturministeriet årligen fastställer. Åren 2019–2021 har Jyväskylä utbildningssamkommun Gradia upprepade gånger underskridit det målinriktade antalet studerandeår som under-

visnings- och kulturministeriet beslutat om som basfinansiering. Jyväskylä utbildningssamkommun Gradia har alltså utan grund fått mer finansiering per studerande än andra som ordnat motsvarande utbildning. Det sammanlagda antalet under-skridningar 2019–2021 var 1 673 studerandeår, vilket grovt motsvarar en extra finansiering på cirka 12 miljoner euro. När utvecklingen jämförs från 2019 till det senaste hela året, dvs. 2021, har utfallet av studerandeåren i Jyväskylä utbildningssamkommun Gradia ökat med 1,7 procent. Undervisnings- och kulturministeriets mål är att säkerställa en effektiv och ändamålsenlig användning av studerandeårsresurserna i budgeten, så att resurserna hänförs till de anordnare och områden där det förekommer efterfrågan och som kan ordna utbildning som motsvarar efterfrågan. Därför har undervisnings- och kulturministeriet minskat antalet målinriktade studerandeår för Jyväskylä utbildningssamkommun Gradia på basis av utfallet med 9,2 procent. Till följd av detta underskred antalet faktiska studerandeår för utbildningsanordnaren med bara 72 studerandeår (-1 procent) år 2021. Å andra sidan överskreds de målinriktade studerandeåren i hela landet med 3 procent 2021, så Jyväskylä utbildningssamkommun Gradia har inte i ljuset av studerandeåren använt den beviljade finansieringen lika effektivt som utbildningsanordnarna i genomsnitt.

Prestations- och genomslagsfinansieringen bestäms i sin tur direkt på basis av utbildningsanordnarens prestationer och genomslagskraft, och undervisnings- och kulturministeriet överväger inte dessa i sitt prestationsbeslut. Allt som allt har nivån av den finansiering för yrkesutbildningen som beviljats Jyväskylä utbildningssamkommun Gradia hållits på en relativt stabil nivå under åren 2019–2022. När finansieringsbeloppet var 64,5 miljoner euro 2019, är den 66,1 miljoner euro 2022.

Av uppgifterna i utbildningsförvaltningens insamling av kostnadsuppgifter för yrkesutbildningen framgår att Jyväskylä utbildningssamkommun Gradia har använt mer statsandelsfinansiering för investeringar än anordnarna i hela landet i genomsnitt per viktat studerandeår. Å andra sidan har också utgifterna för undervisningspersonalen i Jyväskylä utbildningssamkommun Gradia varit något högre än i hela landet i genomsnitt, så investeringar kan inte anses ha genomförts på bekostnad av personalutgifterna. Åren 2018–2020 har de övriga kostnaderna hos Jyväskylä utbildningssamkommun Gradia varit mindre och/eller underskottet större än hos andra anordnare, vilket har lett till ett besparingsbehov.

För att säkerställa undervisningens och handledningens kvalitet har Jyväskylä utbildningssamkommun Gradia beviljats tidsbegränsad finansiering för att anställa lärare och handledare samt för handledningens stödåtgärder till ett belopp av något över 8 miljoner euro åren 2019–2022. I statens budgetförslag för nästa år ingår en nivåhöjning på 50 miljoner euro av anslaget för yrkesutbildning. Regeringens förslag till projekt om utveckling av utbildningen på andra stadiet som varit på remiss omfattar bland annat trygghet av finansieringen av läropliktiga. Projektet för utveckling av utbildningen på andra stadiet innehåller åtgärdsförslag för de kommande åren för utveckling av anordnarstrukturen, verksamhetsstyrningen, finansieringen och samarbetet. De föreslagna åtgärderna tryggar en hög-klassig och tillgänglig utbildning på andra stadiet i hela landet.

Finansieringen av gymnasieutbildningen bestäms i huvudsak som produkten av antalet studerande och priset per enhet per studerande så att lärokursen för unga, lärokursen för vuxna och den handledande utbildningen har egna priser per enhet, och dessutom kan finansiering beviljas på basis av en särskild utbildningsuppgift. Finansieringen som beviljats Jyväskylä utbildningssamkommun Gradia för gymnasieutbildning har under åren 2019–2022 ökat stadigt från 13,6 miljoner euro till 18,5 miljoner euro, dvs. sammanlagt 25 procent.

Utöver yrkesutbildning och gymnasieutbildning ordnar Jyväskylä utbildningssamkommun Gradia grundläggande utbildning och grundläggande konstundervisning, på basis av vilka den också beviljas statsandelsfinansiering. Eftersom statsandelsfinansieringen har allmän täckning bestämmer i sista hand varje statsandelsmottagare själv hur finansieringen fördelas mellan utbildningsformerna.

Helsingfors 5.10.2022

Undervisningsminister Li Andersson